

Vlastivěda 4.ročník

Období	Ročníkový výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
září-leden	<p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. Zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR, zná oficiální název ČR a píše ho správně, seznámí se se státním uspořádáním ČR</p>	<p>Místo, kde žijeme - <u>Česká republika</u>- naše <u>vlast</u>, parlament, zákony, demokratická práva občanů, prezident, vláda, symboly, státní svátky a památná místa</p>	<p>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování -principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka), VDO - Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný v zájmu celku. Návštěva Městského úřadu Orlová nebo beseda se zastupiteli města.</p>	<p>časový plán pololetí, učebnice ALTER, NAŠE VLAST</p>
	<p>Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu i pobytu v přírodě. Umí vysvětlit význam glóbu a mapy, zná význam měřítko mapy, umí najít a ukázat poledníky a rovnoběžky, zná základní topografické značky; rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky</p>	<p><u>Práce s mapou</u> - světové strany, glóbus, mapy, plány, poledníky a rovnoběžky, orientace na mapě, měřítko mapy, značky, nadmořská výška, využití map, jízdni řády</p>	<p>Výlet nebo vycházka s použitím mapy a buzoly VV- tvorba mapy M- tabulky, grafy, měřítko- poměr</p>	<p>Mapy, kompas, buzola, učebnice Alter NAŠE VLAST</p>

září-leden	<p>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří, vrchoviny a nížiny, umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou</p>	<p>Poloha ČR . Sousední státy, povrch ČR, vodstvo, města, vznik a vývoj měst, historické památky a významná města, počasí a podnebí, půdy a zemědělství, nerostné bohatství a průmysl</p>	<p>EV - Základní podmínky života - přírodní zdroje (surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření se zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí; Návštěva historické části Ostravy nebo Karviné. Exkurze - Lanek (hornické muzeum). PŘV - horniny a nerosty PČ - historické památky a města, plastické ztvárnění povrchu Slezska apod.</p>	
	<p>Umí vyhledat ČR na mapě Evropy, umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy, zná rozdíl mezi podnebí a počasím, umí charakterizovat podnebí ČR zná pojmy povodí, rozvodí, úmoří, zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem</p>			
	<p>Umí vyhledat na mapě významná města a řeky, umí ukázat na mapě Čechy, Moravu a Slezsko, ví, že Praha je hlavní město ČR</p>			
únor- červen	<p>umí najít na mapě a pojmenovat velké řeky, jezera, přehrady a rybníky v ČR a blízkosti svého bydliště a školy, zná název kraje, krajského města, okresní město, umí najít na mapě Orlovou, okolní města, Ostravu, Beskydy, Jeseníky</p>	<p><u>Životní prostředí</u>- ochrana přírody, Beskydy Jeseníky, povodí Odry, Velké přehradní nádrže- zásobníky vody pro města , elektrárny (zaměříme se na náš region)</p>	<p>Výlet do Beskyd, CHKO, Šance, Morávky, Štramberku nebo rybníků v Orlové (z vybrané lokality) PŘV-dát dohromady rostlinstvo a živočišstvo do jednoho celku (z města a okolí), celoškolský projekt-Den země.</p>	

	<p>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky, orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích</p>	<p><u>Lidé kolem nás</u> - soužití lidí- mezilidské vztahy, obchod, firmy; vlastnictví- soukromé, veřejné, osobní, společenské</p>	<p>OSV - Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/ třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí. OSV - Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost ustoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)</p>	<p>není v učebnici</p>
<p>únor- červen</p>	<p>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy; objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů; zná a umí vyprávět některé (region.) pověsti, zná některé postavy ze Starých pověstí českých, zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin, zná pojmy a umí časově zařadit Velká Morava, Přemyslovci, Jagelonci, zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období, Sámó, Konstantin a Metoděj, Sv. Václav, Karel IV, Jan Hus, Jan Žižka, J. A. Komenský</p>	<p>Lidé a čas- Dávní Slované, V dobách Přemyslovských knížat, Vláda Přemyslovských králů, Lucemburkové, husitské války, život v českých zemích po husitských válkách, Jagelonci a Habsburkové, Marie Terezie a Josef II. (navazuje 5.ročník)</p>	<p>ROČNÍKOVÝ PROJEKT- ZPĚT KE KOŘENŮM (muzeum Těšínska nebo Chotěbuzi, Předmostí u Přerova</p>	<p>Vlastivěda- Obrazy ze starších českých dějin ALTER</p>

Vlastivěda 5.ročník

Období	Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
září - listopad	<p>využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek, rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik, srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik, zná jméno prvního a současného prezidenta, zná letopočet vzniku ČR, umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes</p>	<p>Lidé a čas- (proměna způsobu života lidí na našem území) České země součástí Rakouska, Rakousko- Uhersko - dualismus, 1. sv. válka, samostatné Československo, T.G. Masaryk - 1.prezident ČR, 2.sv.válka, Obnovená Československá republika, Návrat k demokracii, Česká republika - Vznik ČR</p>	<p>Návštěva památek- Hrabyně, Bludovice nebo jiné, celoškolsní projekt- Lidové tradice</p>	<p>Uč- OBRAZY Z NOVĚJŠÍCH ČESKÝCH DĚJIN</p>

listopad-únor	<p>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města, umí najít na mapě ČR jednotlivé kraje, umí popsat jejich polohu v ČR, umí najít významná města, řeky, apod. v jednotlivých oblastech, zná významné průmyslové podniky v jednotlivých oblastech, zná významné zemědělské plodiny, s pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí</p>	<p><u>Místo kde žijeme</u>- region ČR- Praha a okolí, Střední Čechy, Východní Čechy, Severní Čechy, Západní Čechy, Jižní Čechy, Českomoravská vrchovina, Severní Morava, Brno, Střední a Jižní Morava, Národopisné oblasti (poloha a povrch oblasti, vodstvo a podnebí, obyvatelstvo a města, hospodářství, cestovní ruch a rekreace)</p>	<p>Čj- Pověst o založení Prahy PŘV- půda a hospod.rostliny Vyprávění z prázdnin</p>	<p>UČ- PUTOVÁNÍ PO ČESKÉ REPUBLICĚ (ALTER)</p>
březen-červen	<p>zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokouli, vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického, orientace na mapě Evropy, umí na mapě ukázat státy EU, umí na mapě určit polohu států k ČR, najít hlavní město, dokáže stručně charakterizovat stát EU</p>	<p><u>Evropa a svět</u>- Planeta Země, Evropa- poloha k zemi, nížiny a hory v Evropě, podnebí a vodstvo v Evropě, rostlinstvo a živočišstvo, Evropské státy, EU, sousední státy ČR, práce s mapou obecně zeměpisnou a tématickou</p>	<p>EGS - Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích EGS - Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa, evropské krajiny. MKV- Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, Celoškolní projekt -Den Země, EGS-jsme Evropané, Roční projekt= žijeme v Evropě, vypravování z prázdnin</p>	<p>UČ- PUTOVÁNÍ PO EVROPĚ (ALTER)</p>

<p>březen- červen</p>	<p>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>	<p><u>Lidé kolem nás</u>- soužití lidí- mezilidské vztahy, vlastnictví- soukromé, veřejné, osobní, společné,kultura- podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura</p>	<p>MV - Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; MV - Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost.</p>	<p>není v učebnici</p>
---------------------------	---	--	---	------------------------